

Jazykové centrum Ulita

při SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené

Výmolova 2/169, 150 00 Praha 5

E-mail: ulita@jculita, www.jculita.cz

Projekt První pomoc není nemoc

Základní idea a stručný obsah projektu:

Mezi cíle projektu První pomoc není nemoc a zároveň mezi hlavní cíle Jazykového centra Ulita patří zejména zvýšení povědomí sluchově postižených lidí v různých oblastech jejich života. Za velmi důležitou oblast, ve které by měli být informováni všichni lidé bez ohledu na svůj handicap, považujeme oblast první pomoci a zdravotní péče. Obsahem projektu bude kurz pro budoucí neslyšící zdravotníky zotavovacích akcí, který bude vytvářen ve spolupráci s lektory a záchranáři Českého červeného kříže, kteří budou zároveň lektory jednotlivých lekcí. Cílem je proto založit schopnost kurzistů poskytnout v případě potřeby kvalifikovaně první pomoc a zvýšit motivaci mladých sluchově postižených lidí pracovat ve zdravotnictví. Mezi další cíle patří zvýšení pracovní konkurenceschopnosti mladých sluchově postižených lidí v oblasti zdravotní péče, vytvoření pozitivních neslyšících vzorů ve zdravotnictví, vyškolení kvalifikovaných sluchově postižených zdravotníků zotavovacích akcí, kteří budou oprávněni a schopni pracovat na různých akcích pořádaných organizacemi sluchově postižených a akcích určených pro sluchově postižené (sportovní akce, tábory, kempy, dětské dny...).

Popis projektu:

V České republice žij půl milionu lidí se **sluchovým postižením**. Do této skupiny lidí patří lidé neslyšící, nedoslýchaví, ohluchlí, lidé se stařeckou nedoslýchavostí a lidé trpící ušními šelesty. Mezi třemi prvními jmenovanými skupinami jsou **uživatelé znakového jazyka**, kteří z důvodu nemožnosti domluvit se mluveným jazykem – češtinou, používají jazyk znakový, jenž je plnohodnotným jazykem, ve kterém lze sdělit

Jazykové centrum Ulita

při SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené

Výmolova 2/169, 150 00 Praha 5

E-mail: ulita@jculita, www.jculita.cz

jakoukoliv myšlenku, avšak nemá psanou podobu. Češtinu (její psanou podobu) se tyto lidé učí jako cizí jazyk, a to až v první třídě základní školy. Protože jsou oproti slyšícím cizincům znevýhodněni tím, že jazyk neslyší, obvykle nedosahují znalosti českého jazyka na jejich úrovni. Paradoxně jsou tak Češi – uživatelé znakového jazyka – vystaveni mnohem většímu informačnímu deficitu než slyšící cizinci.

Lidí, kteří český znakový jazyk považují za svůj mateřský jazyk a **čeština je pro ně jazykem cizím**, je v České republice kolem deseti tisíc.

Tato skupina trpí **velkým informačním deficitem** i v tak důležité oblasti, jakou je **oblast zdravotní péče**. Zvláště v krizových situacích hrozí riziko, že si sluchově postižený člověk nestihne přivolat kromě lékařské či jiné potřebné pomoci také tlumočnicka znakového jazyka, skrze kterého by se od odborníků dozvěděl, co se bude v následujících okamžicích, které mohou rozhodovat o jeho přežití, dít. Pak prakticky neexistuje nikdo, kdo by neslyšícímu vysvětlil, proč je nutné udělat určitý zákrok, jak bude zákrok probíhat a podobně. Platí to i naopak - má-li člověk se sluchovým postižením poskytnout pomoc ostatním, musí být dobře vybaven znalostmi o jejím poskytnutí.

Informačnímu deficitu sluchově postižených lidí v oblasti zdravotní péče do značné míry přispívá i neexistence publikací o zdravotnictví a zdravotní péči, které by odpovídaly specifickým vzdělávacím potřebám neslyšících. Publikace psané v českém jazyce jsou pro sluchově postižené obvykle nesrozumitelné.

Jazykové centrum Ulita vzniklo za účelem vzdělávání a zvyšování gramotnosti osob se sluchovým postižením v různých oblastech. V rámci tohoto projektu s názvem „**První pomoc není nemoc**“ chce Jazykové centrum Ulita **zvýšit informovanost a kompetence sluchově postižených lidí v oblasti první pomoci a zdravotnické péče**, a to prostřednictvím **kurzu pro budoucí neslyšící zdravotníky zotavovacích akcí**. Výstupem kurzu bude 10 vyškolených a certifikovaných sluchově postižených zdravotníků (kurzy budou spojené s návštěvou nemocnice a prohlídkou sanitky,

Jazykové centrum Ulita

při SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené

Výmolova 2/169, 150 00 Praha 5

E-mail: ulita@jculita.cz, www.jculita.cz

pohotovosti a lůžkové části nemocnice s odborným výkladem. Potřebám sluchově postižených budou přizpůsobeny i další aktivity projektu (kurz a prohlídka sanitky budou rovněž tlumočeny do znakového jazyka a jednotlivým lekcím a opakování bude věnováno více času, než je tomu u slyšící populace).

Projektem se zvýší obecné povědomí sluchově postižených o první pomoci a zdravotní péči, zvýší se počet mladých lidí z této skupiny obyvatel, kteří budou schopni se uplatnit jako zdravotníci zotavovacích akcí a také se zvýší motivace této skupiny obyvatel k práci ve zdravotnictví.

Celý projekt bude probíhat **ve spolupráci s lektory a záchranáři Českého červeného kříže**.

Nedílnou částí projektu bude vznik **multimediální publikace Výkladový slovník první pomoci pro neslyšící**. Na základě zkušeností z kurzu vznikne tento výkladový slovník, který ujednotí znaky používané v oblasti první pomoci a přiblíží neslyšícím odbornou terminologii, s kterou se běžně v psané podobě češtiny setkávají a ne vždy jí dobře rozumí.

Anotace kurzu:

Kurz pro budoucí zdravotníky zotavovacích akcí

Kurz povedou školení pracovníci ČČK. Kurz bude probíhat za přítomnosti tlumočnicka znakového jazyka.

Obsah kurzu:

Základy složení a funkce lidského těla (10 hod)

První pomoc – teoretická část (12 hod)

První pomoc – praktická část (30 hod)

Péče o nemocné (6 hod)

Základy zdravotnické dokumentace (2 hod)

Práva a povinnosti zdravotníků zotavovacích akcí (4 hod)

Hygiena a epidemiologie (4 hod)

Základy záchrany tonoucích (8 hod – z toho 6 v bazénu)

Jazykové centrum Ulita

při SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené

Výmolova 2/169, 150 00 Praha 5

E-mail: ulita@jculita.cz, www.jculita.cz

Transport raněných improvizovanými prostředky (4 hod)

Prohlídka sanitky s výkladem (4 hod)

Prohlídka pohotovosti s lůžkovým oddělením nemocnice (3 hod)

Celkem 87 hodin.

Součástí kurzu bude i záchranářské cvičení.

Aby byla zachována kvalita kurzu, počet účastníků nepřesáhne 10 sluchově postižených lidí. Po zohlednění specifických vzdělávacích potřeb sluchově postižených **bude časová dotace kurzu navýšena** na 87 hodin a kurz bude rozdělen do většího časového období (4 měsíců). Sluchově postiženým tak bude umožněno důkladnější procvičení předkládané látky a přísun informací z oblasti lidské anatomie a zdravotvědy. Součástí kurzu bude i komentovaná prohlídka sanitky, pohotovosti a lůžkové části nemocnice.

V průběhu kurzu budou účastníci podrobni **průběžným testům**, které budou zjišťovat úroveň dosažených znalostí. Každý test bude mít teoretickou a praktickou část. Teoretická část bude mít formu písemného testu a praktická část bude ověřovat získané znalosti v praxi. Testy bude vytvářet garant kurzu ve spolupráci s lektory a záchranáři ČČK. O jazykovou korekturu (upravení textu pro potřeby sluchově postižených) se postarají pracovníci Jazykového centra Ulita. Testy budou vyhodnocovat lektoři kurzu. V případě neúspěchu v testu (tj. při méně než 75% úspěšnosti z teoretické části nebo při neprokázání praktických dovedností) bude mít kurzista možnost test dvakrát opakovat.

Pro **získání certifikátu** o úspěšném absolvování kurzu pro budoucí zdravotníky zotavovacích akcí musí účastník naplnit 80% docházku do kurzu, v jeho rámci musí úspěšně složit všechny průběžné testy a na konci kurzu závěrečnou zkoušku z celé teorie kurzu. Podmínkou získání průkazky zdravotníka zotavovacích akcí bude aktivní

Jazykové centrum Ulita

při SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené

Výmolova 2/169, 150 00 Praha 5

E-mail: ulita@jculita, www.jculita.cz

účast na záchranářském cvičení, které pro kurzisty připraví lektori Českého červeného kříže. V případě neúspěšného složení závěrečné zkoušky má účastník kurzu možnost dvakrát zkoušku opakovat.

Složí-li účastník závěrečnou zkoušku úspěšně, získá průkazku zdravotníka zotavovacích akcí a také **zdravotní brašnu**, aby byl pro výkon zdravotníka zotavovacích akcí vybaven nejen vědomostně, ale také materiálně.

Pro možnost zopakování si probraného učiva daných testovaných lekcí budou moci účastníci kurzu využít videozáznam – výklad lektora kurzu tlumočený do znakového jazyka; videozáznam bude pořízen z každé lekce. Ke každé lekci dostanou účastníci tištěný materiál upravený pro potřeby sluchově postižených.

Na konci kurzu budou účastníci skládat **závěrečnou zkoušku**, kterou stejně jako jednotlivé lekce povedou lektori z ČČK.

Projekt potrvá od září do prosince 2009, kdy bude úspěšným kurzistům předána průkazka zdravotníka zotavovacích akcí. **Slavnostní předání** průkazky a zdravotnické brašny proběhne spolu s prezentací krátkého dokumentu o projektu a představením nového výkladového slovníku první pomoci pro neslyšící.

Výstupy projektu:

- 10 vyškolených neslyšících zdravotníků zotavovacích akcí
- Multimediální publikace Výkladový slovník první pomoci pro neslyšící